

סגן השר: מאיר פרוש

משרד החינוך

← אם בהסכם קואליציוני רגיל שנחתם עם המפלגות החרדיות נושא החינוך החרדי זוכה לסעיפים רבים, בשל העובדה שמדובר בממשלת חירום ההסכם הנוכחי מכיל סעיף אחד בלבד, שמקנה לסגן השר החרדי את הזכות להיות מעודכן בכל הנושאים שקשורים למגזר החרדי. לא מעבר.

גם אם בעוד שנה ייחתם הסכם קואליציוני מפורט יותר, גם כיום אין ספק שיש במשרד הענק הזה כר נרחב לפעילות בעד המגזר החרדי, זאת למרות שלדעתם של גורמים שונים בתחום - המנכ"ל עובד בצורה ריכוזית ולא מאפשר יותר מדי לאחרים.

"למרות הכל, אין ספק שאם סגן השר ירצה מאוד, הוא יוכל להיות שותף מלא למהלכים, לא רק לקבל עדכונים", מציין בכיר במשרד.

"המשימה הראשונית היא השוואת תקציבי החינוך החרדי, החל ממוסדות הפטור וכלה במוכש"ר, ברשתות ובסמינרים לתקציבי החינוך הכללי. מלבד ההקלה על המנהלים, ההורים יידרשו לשלם הרבה פחות, אם סגן השר יוכל להגיע להסדר עם האיגודים שמפעילים את המוסדות, כפי שקרה בעבר".

וכמובן, כל נושא הבינוי למוסדות החרדים שנמצא כיום בשפל עם מחסור באלפי כיתות תקניות, משווע למי שייקח את התחום הזה תחת אחריותו. גם אגף הרישוי מעמיד לרשות המנהלים המון חסמים בירוקרטיים, והאבסורד הגדול ביותר: שני האגפים הללו לא נמצאים בכלל באחריות המחוז החרדי.

אפרופו המחוז הזה, סגן השר יכול להשפיע על זהותו של מנהל האגף שעדיין לא נבחר למרות הזמן הרב שעבר מאז עזיבתו של מי שהחזיק בתפקיד הזה בעבר. הכישלון האחרון של המחוז הזה, שלא הצליח להביא לילדים החרדים את העזרים ללמידה מרחוק כפי שזו נעשה בחינוך הכללי, רק מוכיח ש-290,000 ילדים חרדים משוועים לגורם חזק שייקח אחריות.

סגן השר: משולם נהרי

משרד הרווחה

← בדומה לממשלה הקודמת, גם הפעם תחומי העבודה והרווחה יהיו משרי לבנים ומטופלים תחת אותו משרד ממשלתי. לדברי ניצה (קלינר) קסיר, המשנה ליו"ר המכון החרדי למחקרי מדיניות ובעבר ראש תחום שוק העבודה ותחום הרווחה בבנק ישראל, העובדה שהמשרד מאחד את שני הנושאים תאפשר טיפול הוליסטי באוכלוסיות רווחה והסתכלות רחבה על סוגיות של עבודה מחד ורווחה מאידך.

לדעתה של קסיר, אחד האתגרים המרכזיים בעידן הפוסט-קורונה, הוא התאמה של כישורי העובד וחיווק המיומנויות בהתאם לצורכי שוק העבודה העתידי. "נדרשת רפורמה בתנאי הסף בשירות הציבורי באותן משרות שאינן מחייבות בהכרח תואר אקדמי לצורך ביצוע התפקיד". קסיר מדגישה שהן שדרוג המיומנויות והן רפורמה שכזו, יכולים להשפיע מהותית על בני הציבור החרדי. "סוגיות אלו, שהיו חשובות עוד לפני הקורונה, מקבלות משנה-חשיבות כיום. מספרם של המובטלים כתוצאה ממגפת הקורונה גדל בשיעורים ניכרים, בהם רבים בעלי ניסיון, מיומנויות והשכלה הנדרשים לשוק העבודה, עובדה זו תקשה על סיכוי קבלתם של אנשים עם ניסיון מועט או השכלה נמוכה להתקבל למקומות עבודה. לכן יש צורך לשדרג את המיומנויות התעסוקתיות של החברה החרדית ובכלל זאת להעלות את רמת הלימוד בסמינרים.

"הנתונים מראים שלאחר המשבר הכלכלי בתחילת המילניום, אנשים בעלי מיומנויות נמוכות שנדרשות לשוק העבודה חוו תקופת אבטלה ארוכה יותר, לעומת אנשים עם מיומנויות גבוהות וניסיון. הנתונים מלמדים ששיעור האבטלה בקרב בעלי השכלה נמוכה חזר לרמה של אמצע שנות התשעים רק לאחר כש-מונה שנים בממוצע, לעומת כשלוש שנים בממוצע בקרב בעלי השכלה גבוהה". באשר להיבטים של רווחה, קסיר מציינת שהאתגר העומד לפתחם של משרד הרווחה ורשויות הרווחה, יגדל לאחר המשבר, שכן אוכלוסיות גדולות יותר ימצאו עצמן נדרשות לשירותי רווחה בעקבות המשבר הקורונה.

"בתקופה הנוכחית גדלה החשיבות של רשויות הרווחה והמנהלים הקהילתיים ברשויות המקומיות, לסיוע לנזקקים. חשוב להדגיש כי לגופים אלו יש מקום חשוב גם מעצם היכרותם את התושבים, צורכיהם ושפתם, והיכולת לתווך עבורם את השירותים שמספקת המדינה".

נוסף על כך, יש חשיבות לארגוני החברה האזרחית, שתפקידם התעצם בתקופה הנוכחית. הכוונה לארגוני המתנדבים שסייעו לנזקקים. "הפילנתרופיה ספגה גם היא מכה, ועלויות להיות לכך השלכות על עמותות רבות ובתוכן כמו גם ארגוני ההתנדבות, דווקא בעת שהיקף פעילותם גדל והם נדרשים ליותר תקציבים. אם חלילה ייקלעו הארגונים לקשיים כלכליים על המדינה מוטלת החובה לדאוג לכך שצרכים חיוניים שאי אפשר בלעדיהם יהיו זמינים לנזקקים". הגירעון הצפוי בעקבות הקורונה והצורך בשיקום המשק, יחייב את המדינה לקיצוצים משמעותיים ויש לעשות הכל כדי למזער את הנזק לשכבות החלשות", היא מסכמת.

נושא חשוב נוסף הוא הנוער בסיכון. גם אם מדובר בהשקעה כלכלית, היא תחזיר את עצמה ובגודל בטוח הרחוק. לא רק במישור האישי אלא גם במישור החברתי. הרבה דברים יפים נעשו, אבל אין חולק על כך שיש עדיין כר נרחב לפעילות מצילת חיים במישור האישי והלאומי.

סגן השר: אורי מקלב

משרד התחבורה

← משרד התחבורה הוא השלישי בגודלו בארץ, אחרי משרדי הביטחון והחינוך. מדובר במשרד ענק, שמחזיק בתקציב של מיליארדים ובאגפים חשובים כמו רשות הנמלים והרכבות, רשות שדות התעופה; זאת בנוסף למערך מיוחד שטיפל במגזר החרדי.

אין חולק על העובדה שנוציגי הציבור החרדי חייבים לדאוג לפתרון למצוקת הדיור, ובהקדם. אחד הכלים החשובים ביותר להשגת המטרה הזו נמצא במשרד התחבורה, שאחראי על סלילת כבישים והקמת מחלפים. ככל שהמרחק בין הפריפריה למרכז הארץ יתקצר באמצעות כבישים מהירים וסיפוק תחבורה ציבורית טובה, יהיו לדירות שם ביקושים ערים יותר, מה שיוריד את הלחץ מהמרכז.

סגן שר התחבורה יכול להיות יצירתי מאוד, אם יעניק אוזן קשבת לראשי רשויות מקומיות שמבקשות את עזרת המשרד בסלילת כבישים. לא מעט יישובים מחזיקים בידיהם תב"עות ענק לבניית אלפי יחידות דיור למגזר החרדי, אבל ההצלחה הסופית תלויה בכבישים ובמחלפים. אם סגן השר - שאין כמוהו יודע לעבוד בצורה קשה וסיופית - יסתער על הפרויקט הזה, הוא יביא לציבור החרדי כסף גדול הרבה יותר מאשר הנחה ברב קו לבחורי ישיבות.

תחום נוסף הוא הקמתם של מסופים לתחבורה ציבורית בערים החרדיות, כיכרות בתוך הערים, דאגה לתחבורה ציבורית סדירה ומספקת שלא קורסת בכל חול המועד או מוצאי פורים.

אגף חשוב נוסף שפועל במשרד הוא אגף הרישוי, וגם שם יש לסגן השר כר פעילות נרחב, באמצעות הקמת קורסי סים לנהגים חרדים בהפרדה, תקנות חדשות שסייעו להנפקת תגי נכים בקלות רבה יותר, הקלות בייבוא אמבולנסים לארגוני החסד, ופעילות ענפה ברשות הנמלים והרכבות בכל הנוגע לצרכים הייחודיים של הציבור החרדי, שמעולם לא טופלו במשרד הזה.

לצד העבודה המאתגרת, לסגן השר יש בונוס רציני נוסף בדמותה של השרה שעומדת בראשות המשרד - מירי רגב, שיחסייה עם הציבור החרדי מצוינים ובתפקידה הקודם השכילה לראות עין בעין את הצרכים הייחודיים שלו.